

Nyhet från greppa.nu

Vidareutvecklade prognosverktyg för skadegörare i grönsaker

Det råder i princip nolltolerans när det gäller spår av skadegörare på grönsaker. Är de inte perfekta kan de inte säljas. Därför måste det integrerade växtskyddet kunna tillämpas på ett tryggt och säkert sätt. Nu finns resultat från några olika projekt om hur prognos kan användas som beslutsstöd.

Foto: Anna-Mia Björkholm

Traditionellt placeras klisterskivorna vertikalt i morotsfälten. Men i ett demoförsök fångade skivor som lutade 45 grader fler morotsflugor i början av avläsningsperioden.

Hushållningssällskapet Kristianstad har under de senaste två säsongerna, i samarbete med andra parter och med finansiering från Jordbruksverket, arbetat med projektet Integrerat växtskydd i grönsaksodling på friland. Projektet har fokuserat på fyra olika skadegörare: bomullsmögel, *Rhizoctonia solani*, morotsflugan och fjärilslarver i kålväxter.

Halm gynnar morotsflugan

Morotsflugan har ökat i områden med intensiv morotsodling och i synnerhet där morötter halmas för övervintring i jorden. I de halmade fälten kan ägg och larver utvecklas och överleva.

– En av de viktigaste sakerna är riskbedömningen, säger Anna-Mia Björkholm, grönsaksrådgivare och projektledare. Vad är det för fält, hur ser förhållandena ut här?

Daggradsmodellen har använts länge i Sverige och bygger på att man utifrån verkliga temperaturer kan avgöra när angrepp på huvudroten sker. Tre grader är bastemperatur eftersom morotsflugans larver utvecklas vid högre temperaturer än så. Efter 500 daggrader får man angrepp på huvudroten.

KÄLLA: Andersson, Stina, Marmolin, Christina & Björkholm, Anna-Mia. Rapport från projektet "Integrerat växtskydd i grönsaker på friland" i fyra delar: Fjärilslarver i kålväxter, Morotsflugan, Bomullsmögel *Sclerotinia sclerotiorum* i grönsaker samt *Rhizoctonia solani* i grönsakskulturer. Hushållningssällskapet.

[LÄS MER >>](#)

PÅ SAMMA TEMA:

[2014-01-17 >>](#)

Radrensning minskar behovet av ogräsmiddel

[2013-05-28 >>](#)

Skadedjurens fiender är vänner att räkna med

[2013-05-14 >>](#)

Sortblandningar kan minska växtskyddsbehovet

[2013-03-22 >>](#)

Timing avgörande för bekämpning av värstingogräs

[2012-11-13 >>](#)

Ekosystemtjänst: skalbaggar äter ogräsfrön

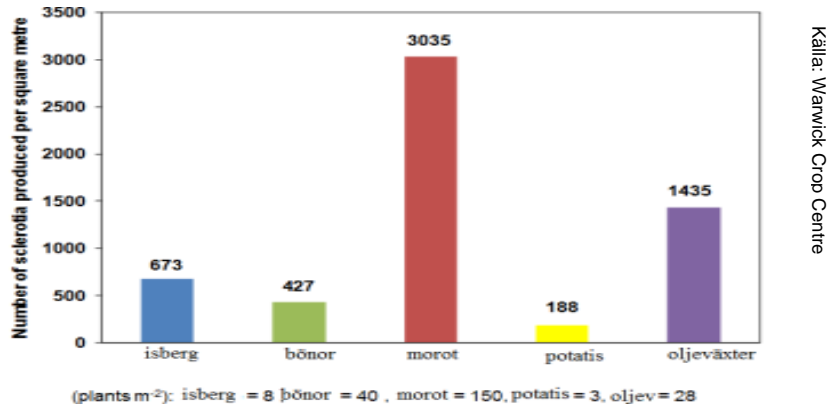

greppa näringen

– Nu har vi byggt på modellen med historiska klimatdata. Det innebär att när du står där med din klusterskiva och konstaterar att du nått toppen av en flygning, kan du redan då få en hint om när det är troligt att de 500 daggraderna uppnås. Då kan du också ta ställning till om du kan plocka upp morötterna innan detta datum och därför avstå från bekämpning.

Växtföljden A och O

Bomullsmögel är särskilt bekymmersamt i trädgårdsgrödor där det i kulturen alltid finns ett mikroklimat som gör att sklerotierna kan gro ut. Listan på grönsakskulturer som är värdväxter för bomullsmögel är dessutom lång. Utvecklingen av bomullsmögel beror, förutom på väderleksförhållanden, till stor del på antalet sklerotier i marken vid sådd eller plantering. Därför är växtföljden och kunskapen om värdväxterna så viktig. Hur många sklerotier en gröda kan lämna efter sig varierar. Morötter är i det här fallet en värsting, med över 3 000 sklerotier per kvadratmeter, se figur 1 nedan.

Figur 1. Antal sklerotier av bomullsmögel/kvadratmeter efter olika värdväxter. Beståndstäthet och bevattningsintensitet kan vara avgörande för sporgroning.

En annan svamp, parasiten *Coniothyrium minitans* (Contans), har visat sig ha ganska god effekt mot bomullsmögel.

– Det är ett biologiskt, godkänt preparat som bör användas kanske tre år i följd för att rejält trycka ner antalet sklerotier, säger Anna-Mia Björkholm.

Andra intressanta projekt

- Stina Andersson, HIR Malmöhus, har i samarbete med Anna-Mia Björkholm vidareutvecklat det prognosverktyg för lökbladmögel som ligger på [SLUs FältForsk-sida](#). Förhoppningen är att den nya modellen ska vara på plats innan lökbladmögelsäsongen börjar i mitten av juni. Då kommer man också att kunna docka på sin egen klimatstation.
- David Hansson, SLU, och Anna-Mia Björkholm har studerat integrerad ogräsbekämpning i lök, i ett arbete finansierat av projektet Minor Use och Partnerskap Alnarp. [Läs rapporten här](#).
- Christina Marmolin vid Hushållningssällskapet Skaraborg har lett [ett projekt](#) om effekten av täckning med insektsnät för att undgå angrepp av kållflugor i kålrötter, finansierat av SLF. I de demoförsök som genomförts kunde man i de täckta fälten skörda kålrötter utan angrepp och av en betydligt högre kvalitet än på fält som inte varit täckta. Artikel om projektet finns i Viola 1/2 2014, sid 30–32.

[Berit Haggren](#)

Redaktör:
Berit Haggren
0470-692 00
berit@haggren.eu

Sklerotier bildade från isbergssallat, infekterad av bomullsmögel.